

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Друхівського ліцею
04.06.2021 року, протокол № 8

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор закладу

_____ Ярослав ОЛЕКСИН
«___» _____ 2021 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
профільної середньої освіти
(10-11 класи)
Друхівського ліцею
Березнівської міської ради
Рівненського району Рівненської області
на 2021-2022 навчальний рік

I. Загальні положення освітньої програми профільної середньої освіти

Освітня програма профільної середньої освіти Друхівського ліцею розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408.

Освітня програма профільної середньої освіти (далі – освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- призначення закладу освіти та засіб його реалізації;
- «модель» випускника старшої школи;
- цілі та завдання освітнього процесу профільної середньої освіти;
- навчальний план та його обґрунтування (загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення);
- очікувані результати навчання здобувачів профільної середньої освіти, поданих в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій;
- показники (вимірники) реалізації освітньої програми;
- програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття профільної середньої освіти:

1. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти.
2. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну

підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

3. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

II. Призначення закладу освіти та засіб його реалізації

Призначення закладу освіти полягає в наданні якісної повної середньої освіти дітям шкільного віку, які проживають на території його обслуговування, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом, за допомогою якого адміністрація та педагогічний колектив реалізовує призначення закладу освіти, є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має і додаткові засоби реалізації свого призначення:

- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності.

Освітня програма профільної середньої освіти, що реалізується в закладі освіти, спрямована на:

- задоволення і розвиток пізнавальних інтересів, нахилів і здібностей здобувачів профільної освіти;
- сприяння їхньому життєвому і професійному самовизначенню;
- забезпечення можливостей для конструювання кожним учнем власної освітньої траєкторії;
- розвиток ключових і предметних компетентностей випускників, достатніх для забезпечення конкурентоздатності в здобутті освіти на вищих рівнях.

Реалізація освітньої програми профільної середньої освіти закладу здійснюється упродовж одного року та продовжує реалізацію завдань освіти, розпочату в базовій основній школі, розширюючи і доповнюючи їх відповідно до вікових і пізнавальних можливостей учнів.

III. Опис «моделі» випускника старшої школи

Модель випускника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник Друхівського ліцею – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- цілісна всебічно розвинена особистість, здатна до критичного мислення;
- патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами, здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;

- інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, навчатися впродовж життя.

Випускник компетентний у ставленні до життя – реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Загальні риси випускника старшої школи: інтелектуально зрілий, самостійний у прийнятті рішень і виборі дій, теоретично усвідомлює свою мету, володіє своїми пізнавальними процесами, уміє рефлексувати, аргументувати і доводити свої судження, має критичне мислення, творчо активний, здатний до спілкування й пізнання загальних законів природи.

Якісні характеристики випускника профільної школи: здатний усвідомити свою індивідуальну цілісність, неповторність, соціальнозрілий, професійно зорієнтований; критично ставиться до себе і своїх вчинків, відчуває потребу в пошуку сенсу життя, має соціальні та моральні переконання, громадянський світогляд, морально зрілий і готовий до самовизначення.

Уміння випускника старшої школи: має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

IV. Цілі та завдання освітнього процесу профільної середньої освіти

Цілі та завдання освітнього процесу при реалізації освітньої програми профільної середньої освіти обумовлені «моделлю» випускника.

Педагогічний колектив закладу освіти працює над реалізацією наступних цілей освітнього процесу:

- забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту профільної середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантування наступності освітньої програми базової середньої освіти;
- створення основи для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та засвоєння профільних освітніх програм;
- забезпечення високої якості проведення навчальних занять;
- формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
- спрямування освітнього процесу на розвиток в учнів умінь застосовувати набуті знання в особистих цілях і суспільному житті;
- забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази закладу освіти.

V. Навчальний план та його обґрунтування

Навчальний план старшої школи складений на основі навчального плану Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (таблиці 2-3), з української філології профілем навчання (додаток 1).

Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на індивідуальні заняття.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

У профільній старшій школі вивчаються базові предмети: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізична культура» і «Захист України». Передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія». Включені вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика» і «Технології» (за вибором учнів), що вивчаються на рівні стандарту.

Частина навчальних годин навчальних планів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання (профіль української філології) сформований закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну їх реалізацію.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

– базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

– профільні предмети (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в таблиці 3 Типової освітньої програми профільного міністерства, що вивчаються на профільному рівні (українська мова і література);

– курси за вибором.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план закладу освіти містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраними варіантами навчальних планів Типової освітньої програми(таблиця 1).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу профільної школи за 5-денним навчальним тижнем.

VI. Очікувані результати навчання здобувачів профільної середньої освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та

		коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо);

		розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися	Уміння: визначати мету навчальної діяльності,

	впродовж життя		відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність підприємливість	і	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності	і	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне

		ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та

громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні освітнього середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльних і

організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

VII. Особливості організації освітнього процесу

Навчальний заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні – субота і неділя. Тривалість уроку в 10-11-х класах становить 45 хвилин.

Відповідно до Закону України «Про освіту» навчальний рік розпочинається у День знань – 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого навчальним планом.

Тривалість канікул протягом навчального року становить 30 календарних днів.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться заняття гуртківта інші позакласні заняття й заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

Згідно статті 12 р. II Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації здобувачів повної загальної середньої освіти, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Навчальні екскурсії для учнів 10-го класу, згідно з рішенням педагогічної ради не проводяться.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року № 367.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня й виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів» та «Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

VIII. Особливості організації освітнього процесу та застосовування в ньому педагогічних технологій

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Заклад потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна

передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії впершу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні

зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності, це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Учителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання тощо.

Учителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог інформаційно-цифрової компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасному закладі.

ІХ. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок учнів з окремих предметів; проведенням контрольних випробувань учнів; участі учнів закладу освіти у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Х. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для реалізації освітньої програми закладу освіти на 2021-2022 навчальний рік передбачено використання навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини, затверджених Міністерством освіти і науки України, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника старшої школи (таблиця 2).

**Навчальний план
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети¹	27 (29)	26 (28)
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Мова і література корінного народу, національної меншини ³	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 (6)	9 (7)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

¹ У дужках подано кількість годин для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини.

² За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

³ Мова і література корінного народу, національної меншини входить до базових предметів лише для закладів освіти з навчанням мовою, корінного народу, національної меншини. В інших закладах освіти цей предмет може обиратися за потреби самим учнем за рахунок додаткових годин.

⁴ Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Таблиця 1
освітньої програми
III ступеня

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН III СТУПЕНЯ (10 клас)
Друхівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

№ пп	Навчальні предмети	Суспільно-гуманітарний напрям	Разом
		Профіль української філології	
		10 клас	
Базові предмети		27	27
1	Українська мова	2	2
2	Українська література	2	2
3	Іноземна мова (німецька)	2	2
4	Зарубіжна література	1	1
5	Історія України	1,5	1,5
6	Всесвітня історія	1	1
7	Громадянська освіта	2	2
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
9	Біологія і екологія	2	2
10	Географія	1,5	1,5
11	Фізика і астрономія	3	3
12	Хімія	1,5	1,5
13	Фізична культура	3	3
14	Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети		3	3
Інформатика		1,5	1,5
Технології		1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8	8
Додаткові години на профільні предмети		4	4
Українська мова		2	2
Українська література		2	2
Додаткові години на окремі базові предмети		0,5	0,5
Захист України		0,5	0,5
Індивідуальні заняття		2	2
Математика		1	1
Історія України		1	1
Курс за вибором		1	1
Орфографічний практикум		1	1
Профільне навчання (МНВК)		0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на одного учня		33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		38	38

Таблиця 2
освітньої програми
III ступеня

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН III СТУПЕНЯ (11 клас)
Друхівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

№ пп	Навчальні предмети	Суспільно-гуманітарний напрям	Разом
		Профіль української філології	
		11 клас	
Базові предмети		26	26
1	Українська мова	2	2
2	Українська література	2	2
3	Іноземна мова (німецька)	2	2
4	Зарубіжна література	1	1
5	Історія України	1,5	1,5
6	Всесвітня історія	1	1
7	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
8	Біологія і екологія	2	2
9	Географія	1	1
10	Фізика і астрономія	4	4
11	Хімія	2	2
12	Фізична культура	3	3
13	Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети		3	3
Інформатика		1,5	1,5
Технології		1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8	8
Додаткові години на профільні предмети		4	4
Українська мова		2	2
Українська література		2	2
Додаткові години на окремі базові предмети		0,5	0,5
Захист України		0,5	0,5
Індивідуальні заняття		2	2
Математика		1	1
Історія України		1	1
Факультативний курс		1	1
Я і моя професія		1	1
Профільне навчання (МНВК)		0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на одного учня		33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		38	38

Таблиця 3
освітньої програми
III ступеня

**Перелік навчальних програм
для учнів III ступеня (10-11 клас)**
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Українська література	Профільний рівень
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
4.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
5.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
6.	Географія	Рівень стандарту
7.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
8.	Захист України	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Історія України	Рівень стандарту
11.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
12.	Технології	Рівень стандарту
13.	Фізика і астрономія	Рівень стандарту
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Хімія	Рівень стандарту
16.	Іноземні мови	Рівень стандарту